

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Урсай авыл җирлеге Советы карары

Урсай ав.

№ 102

"18"июнь 2018 ел

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Урсай авыл җирлегендә
гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау
һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча
нигезләмә

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә шәхси кабул итүне тәэмин итү, шулай ук гражданнырның җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданнырның мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшләренә кабул итү һәм оештыру тәртибен җайга салу турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 09 ноябрәндәге 146-2 номерлы "Гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнырның шәхси кабул итүен тәэмин итү турында нигезләмәләр турында" карарын исәпкә алып, гражданнырның мөрәҗәгатьләрен карау һәм аларны шәхси кабул итүне оештыру тәртибен җайга салу турында" 2006 елның 13 декабрәндәге 537 номерлы бурычы хақында

Урсай авыл җирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл җирлегендә гражданныр мөрәҗәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) расларга, әлеге карарга кушымта нигезендә.
2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Урсай авыл җирлегендә җаваплы вазыйфаи зат - башкарма комитет сәркатипы итеп билгеләргә:
  - гражданныр мөрәҗәгатьләре белән эшләгән өчен;
  - гражданнырның шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен.
3. Әлеге карарны веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.
4. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм җирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

И.А.Абдуллин

И.А.Абдуллин

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл жирлеге Советы карарына 1 нче кушымта
"18"июнь 2018ел, №102

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэмин итү буенча нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданнарының язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләрне) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтүне тикшереп тору кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләрнең сәбәпләрен һәм характерын ачыклау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Урсай авыл жирлегендә гражданнарны кабул итүне оештыру тәртибен билгели.

Әлеге Нигезләмәнең пунктлары "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - ФЗ), "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ЗТР номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ЗТР) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә кагыла.

1.2. Гражданнарның язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятьләр рәвешендә килә. Гражданнарның кәргән барлык мөрәжәгатьләре алар кәргән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәлгән тиеш.

Гражданнар мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- гражданнарның телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданнарның язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләрне карау жирле үзидарә органнары житәкчеләренең вазыйфаи бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфаи затлар. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданнарны кабул итү һәм мөрәжәгатьләрне карау эшен дәрәжәсиз оештырган өчен шәхси җаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә кермәгән мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү керә, гражданга мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында язмача хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органы шикәсына теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә кәргән очракта, мөрәжәгать күчәрмәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

1.5. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибәрү тыела.

Өгәр, шушы тыюга бәйлә рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка шикаять жибәрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән

тәртиптә тиешле карарга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукын аңлатып, кире кайтарыла.

1.6. Язма мөрәжәгать тексты укылышка бирелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми, һәм ул, әгәр фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә, мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә мөрәжәгать җибәргән гражданданга хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелсә. Күрсәтелгән мөрәжәгать җирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул үз компетенцияләре нигезендә дөүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгән көннән алып җиде көн эчендә мөрәжәгатьне җибәргән гражданданга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгатьне җибәргән гражданның фамилиясе яисә җавап җибәреләргә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә тиешле, кылына торган яисә камилләштерелә торган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган эзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дөүләт органына җибәреләргә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать “эчке эшләр өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органы” на теркәлгән көннән алып биш көн эчендә һәм, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, граждандан мөрәжәгать юллаган гражданданга хәбәр итеп, аның мөрәжәгатен яңадан адреслау турында Татарстан Республикасы Президентына җибәрелә.

1.8. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданданга шушы суд карарына шикаять белдерү тәртибен аңлатып кайта.

1.9. Әгәр кәргән мөрәжәгатьтә җирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз, яисә кимсетүле әйтелмәләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне җибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга җибәрелә.

1.10. Гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк җибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә асылы буенча язма җаваплар күп тапкырлар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәсә, җирле үзидарә органы җитәкчесе әлеге мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булуы һәм җавап белән язышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элегрәк җибәрелә торган мөрәжәгатьләр бер үк җирле үзидарә органына яисә бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Әлеге карар турында мөрәжәгатьне җибәргән җавап итә. Мөрәжәгатьне күчерү үткәрелми.

1.11. Гражданның шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Урсай авыл җирлегенә башлыгы (алга таба - бүлек) - атна саен сишәмбе көнне 14.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр, шәхсән алдан язылу буенча гамәлгә ашырыла.

1.12. Алдан язылу өчен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, көне һәм сәгатъләре турындагы мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук җирле үзидарә органының административ бинасында мәгълүмат стендларында Үзәк урам, йорт 65 адресы буенча урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл җирлегенә җирле үзидарә органында (алга таба - җирле үзидарә органы) гражданның кабул итүне Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы

башкарма комитетының Урсай авыл җирлегенең сәркатипы башкара, ул гражданның мөрәҗәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора..

Кабул итүгә язылган һәр гражданның телдән мөрәҗәгатьләренә исәпкә алу карточкасы тугырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

мөрәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме;

- яшәү урынының адресы;

- социаль нигезләмә, ташламалы состав;

- кыскача эчтәлеге;

- кабул итүне алып баручы вазыйфаи зат резолюциясе;

- мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре;

- шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Телдән мөрәҗәгатьләренә эчтәлеге гражданның кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итү датасы һәм вакыты мөрәҗәгать итүгә өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл җирлегенең Башкарма комитеты сәркатипы - җирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкәртү буенча җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел нигездә башкарылырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны җыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү рөхсәт ителми.

Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме белдерелгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның җитәрлек булуы, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлеге тәмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә гражданның аның шәхесен таныкый торган документ күрсәтә. Гражданның мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәҗәгате аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат гражданның игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәҗәгәтенең асылын җентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәҗәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәҗәгәتكә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәҗәгать әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәҗәгатьтә җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданның кая һәм нинди тәртиптә мөрәҗәгать итәргә кирәклегенә турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул итү барышында гражданның, әгәр элеккерәк мөрәҗәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәҗәгатьләренә караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары гражданның шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча җирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәҗәгать итәргә хокуклы, аларның җитәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәкле белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;

- квалификацияле консультациялар, элемент белән тәмин итәргә;

- Кабул итү өчен хезмәткәрләренә җибәрергә һ.б.

2. ГРАЖДАННАР ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӨҮ ҺӘМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертемнәрне вакытында ачыклау һәм зарарсызландыру максатларында, кәргән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы яктан карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның булуы турында шик туган очракта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгече чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта жибәрүне мәжбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чаралары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятыларне кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләр алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләрне кабул иткәндә аларның адресларының дәрәслеге тикшерелә. Билгеләп житкерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен яшерен рәвештә элементә предприятиесенә әйләнәп кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, һ.б.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка кушымталар) язуга беркетелә. Кушымта яки хат текстының булмавы ачыкланган очракта, бу хакта мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәжәгатьләр жирле үзидарә органына кәргән вакыттан алып өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар әйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәжәгатьләр килгән очракта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көнөндә башкарыла.

2.4. Һәр мөрәжәгәتكә теркәлү номеры бирелә. Мөрәжәгәтне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штамбы куела, анда мөрәжәгать керү датасы һәм тәртип номерыннан торучы учет номеры күрсәтелә.

Өгәр мөрәжәгать кушымта буларак оешмадан яисә вазыйфаи заттан килгән очракта, теркәү штамбы озату хатында куела.

Теркәлергә тиешле язма мөрәжәгатьләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәжәгать авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәжәгать итүнең кыскача эчтәлегә;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кәргән;
- мөрәжәгәтне караган вазыйфаи зат резолюциясе, мөрәжәгәтне (башкаручыны) карау өчен җаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәжәгәтне карау нәтижәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жибәрелгән.

Гражданның коллектив мөрәжәгатьләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе җавап жибәрүне сораган авторның фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәжәгать иткән гражданның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календар елда яңа килгән мөрәжәгатьләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Жирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кәргән язма мөрәжәгатьләр электрон документлар әйләнеше системасына мәжбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатьләрне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатьләр) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьләр белән эшләү өчен кирәкле реквизитларны мәжбүри тутыруны күздә тотып торган программа белән тәэмин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгать кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш өлгә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмага мөрәжәгать итеп алып барыла.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ рәвешендә җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә һәм җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә җибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле рәвештә, җирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җавапы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кергән очракта, мөрәжәгатьне җибәргән гражданинга мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаять бирү эчтәлегенә булган мөрәжәгать кире кайтмый.

2.7. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, җирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфаи затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

Кирәк булган очракта, җирле үзидарә органы җитәкчесен күрсәтү өчен урында шикаятьләренә тикшерү өчен җирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә комиссиягә чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрәжәгатькә, эчтәлеккә, ачыклыкка һәм төгәллеккә җавап биргән, норматив актларга сылтаманьң дәрәсләгенә кул куйган затлар белән бер үк вакытта җаваплы була.

2.9. Барлык мәсьәләләр дә каралган булса, гражданның хатлары рәхсәт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәге законнарда туры килә торган төгәл җаваплар бирелгән.

2.10. Урсай авыл җирлегенә башлыгы:

а) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирәк булган очракта мөрәжәгать җибәргән җавап катнашында тәэмин ителәр;

«б) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүләт органнарындагы, җирле үзидарә органнарындагы һәм башка вазыйфаи затлардагы документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып алалар;».

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекларен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) 11 статьяның 1 - 6 өлешләрендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган соруларның асылы буенча язма җаваплар биреләр;

д) гражданды аның мөрәжәгатенә үз компетенцияләре нигезендә башка җирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка карауга җибәрелүе турында хәбәр ителәр.

2.11. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча җирле үзидарә органына кергән мөрәжәгать Федераль законның 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

2.12. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәгә белешмәләренә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләренә аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Шулай ук гражданның җирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү факты һәм аны карау нәтижеләре турында, иминлек органнарында мөрәжәгатьләренә карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хәбәр ителергә тиеш түгел. Мөрәжәгатьтәгә белешмәләренә фаш итү, язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, җирле үзидарә

органына яисә вазыйфаи затка жибәрү булып тормый.

2.13. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка кергән гражданның язма мөрәжәгатьләре үз компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Жирле үзидарә органына кергән һәм жирле үзидарә органы бүлекчәсенә үтәү өчен тапшырылган мөрәжәгатьләргә карау срогы аларны жирле үзидарә органында теркәү көне дип санала. Мөрәжәгатьләргә карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына җавап язу датасы санала.

2.15. Билгеләнгән төрлөдә каралган мөрәжәгатьләр буенча карарлар чыгарылган рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча җавап Федераль закон белән саклана торган серне тәшкит итүче мәгълүматны фашизмга генә, мөрәжәгать юллаган гражданның күрсәтелгән белешмәләргә фашизмга итү мөмкинлеген булмау турында хәбәр ителә.

2.16. Язма мөрәжәгатькә җавап жирле үзидарә органы бланкында әзерләнгән һәм имзаланган жирле үзидарә органы җиткәчсә, яисә моңа вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан. Җавап гражданин тарафыннан күрсәтелгән почта яки электрон адреска жиберелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгәтенә җавап (коллектив мөрәжәгать) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатьтә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатьне имзалаучыларның һәркайсына жиберелә.

2.17. Гражданның жирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгать итәргә хокукы аларның вазыйфаи затларына Россия Федерациясенең дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләргә белгән Россия Федерациясенең халыкларының телләсә кайсы телендә. Җаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләргә кулланыла.

2.18. Жирле үзидарә органнарында гражданның мөрәжәгатьләргә буенча эш башкару башка эш производстволарынан аерым алып барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатьләргә исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатьләргә һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданның язма мөрәжәгатьләргә теркәү журналына номерлар сугылырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

3. МӨРӘЖӘГӘТЛӘРНЕҢ АЕРЫМ ТӨРЛӨРЭ БЕЛӘН ЭШЛӨҮ

3.1. Депутатларның мөрәжәгатьләргә.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имзасы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгать тора.

Депутатларның мөрәжәгатьләргә гражданның Федераль законда билгеләнгән һәм күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатьләргә карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатьләр беренчел мөрәжәгатьләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгать законнарда билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә автор мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кергән мөрәжәгать кабат санала. Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләргә кабат булмый. Хатның кабат кергәндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның кабат язган хатлары дип саналмый, әмма төрле мәсьәләләр буенча.

3.3. Сузыкларның рельеф-ноктә шрифтында язган хатлары «Сузыклар җәмгыятең Хезмәт Кызыл Байрагы орденлы бөтенроссия» Инвалидлар гомумроссия иҗтимагый оешмасының Татарстан төбәк оешмасы филиалын Бөгелмә жирле оешмасына күчерү өчен жиберелә. Мөрәжәгатьне күчәргәннән соң, белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срогы тәрҗемә ителгән көннән исәпләнә.

4. КОРРУПЦИЯ ЮНӨЛЕШЕНДӨГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнөлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кәргән коррупция юнөлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Коррупциягә кагылышлы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән **Урсай** авыл жирлегә башлыгына тапшырыла. **Урсай** авыл жирлегә башлыгы резолюция куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнөлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләргә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләргә аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләргә фаш итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне жиберү.

4.5. Мөрәжәгать карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булган дөүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жиберелми.

4.6. Мөрәжәгатьтә эзерләнүче, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эш турында, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгать теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясә нигезендә жиберелә.

4.7. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйлә бурычларын, чикләүләргә һәм тыюларны, шулай ук хезмәт тәртибенә таләпләргә үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләргә конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы, мәнфәгатьләргә конфликт барлыкка килү турында, муниципаль хезмәткәрләрнең башка коррупцион хокук бозуларның мөмкин булуы турында белешмәләргә булган очракта, **Урсай** авыл жирлегә башлыгы мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнең максатка ярашлы булуы турында карар кабул итә.

4.8. Мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мохтаж булса, мөрәжәгатьне карау процессында оператив-эзләү эшчәнлегенә гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарга запрос жиберелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздырганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен һәм (яисә) мәнфәгатьләргә конфликтна жайга салу турындагы таләпләргә үтәмәве турында таныкый торган фактлар ачыкланган очракта, **Урсай** авыл жирлегә башлыгы тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфаи тәртибе һәм мәнфәгатьләргә конфликтна жайга салу (алга таба - Комиссия) буенча Азнакай муниципаль районының бердәм комиссиясенә тапшыру турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карар кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукий актлар нигезендә эзерләү эше оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча мөрәжәгать итүчегә жавапта уздырылган чаралар нәтижеләргә һәм тикшерүләргә турында, Комиссия карарлары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә жаваплылык чараларын куллану турында, йә тикшерү үткәрү өчен нигезләрнең булмавы һәм коррупция фактларын расламау турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгать гражданга мөрәжәгатьтә куелган барлык сорауларга җавап җибәрелгәннән соң контрольдән алына.

5. ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТОРЫШЫН ТИКШЕРҮ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ. МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӨГЕ МӘГЪЛҮМАТНЫ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРҮ

5.1. Җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтөлешен тикшереп тора, граждандан килгән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлый, граждандарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2. Һәр яртыеллык йомгаклары буенча граждандан кергән мөрәжәгатьләргә анализ ясала һәм аларны карый. Әлеге анализ буенча хисап Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://aznakayevo.tatar.ru> адресы буенча Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

5.3. Җирле үзидарә органнарында үтәү сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатьләр тикшерелгән, карау нәтиҗәләре турында, тиешле органнар яисә вазыйфаи затлар сорауы буенча мәгълүматны авторга җавап бирү яисә тапшыру таләп ителә.

5.4. Мөрәжәгатьләр белән эшләнүнең торышы (мөрәжәгатьләр белән эшләнүне камилләштерү буенча үткәрелә торган кыска мәгълүмати-статистик күрсәткечләр һ.б.) җирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары эшчәнлеге турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Урсай авыл җирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм граждандарны шәхси кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә 1 нче кушымта

Телдән мөрәжәгатьләрне исәпкә алу буенча карточкасы

Фамилиясе _____ Исемә _____ Атасы _____

Яшәү адресы _____

Социаль хәле _____ Ташламалы статус _____

Мөрәжәгатьнең эчтәлегә _____

мөрөжөгаты итү датасы	Мөрөжөгатыне караган вазыйфаи зат резолюциясе, һәм үтәү өчен жаваплы	Мөрөжөгатыне карау нәтижеләре

Шәхси мәғлүматларны
эшкөртүгә риза

_____

имза Ф.И.О.

Телдән жавапка риза

имза Ф.И.О.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Урсай авыл җирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхсән кабул итүне тәэмин итү нигезләмәсенә 2 нче кушымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Мөрәҗәгать итүченең Ф.И.О., адресы һәм статусы	Хатның кыскача эчтәлегенә	Нинди оешмадан яки кемнән гариза келгән	Кемгә һәм кайчан үтәү өчен җибәрелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтиҗәсе	нәтиҗәләр кемгә җиткерелгән документның датасы һәм номеры	Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10